

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült a 1907/2006/EK rendeletnek megfelelően

1. Az anyag/készítmény és a vállalat/vállalkozás azonosítása

Kereskedelmi név: **PANOCTIN® 35**
 Kiszerezés: műanyag kanna (20 liter) és műanyag konténer (1000 literes kiszerezésben)
 Felhasználása: gombaölő csávázószer, kizárólag foglalkozásszerű felhasználásra
 Gyártó/ Beszállító: **Kwizda Agro GmbH.**
 cím: Dr. Karl Lueger Ring 6., 1011 Bécs, Ausztria
 telefon: +43 (0)5 9977-10
 fax: +43 (0)5 9977-10280
 honlap: www.kwizda-agro.at
 Forgalmazó: **Magyar Kwizda Kft.**
 cím: 1027 Budapest, Medve u. 24.
 telefon: +36 1 224 7300 fax: +36 1 212 0873
 e-mail: kwizda@kwizda.hu
 honlap: www.kwizda.hu

A biztonsági adatlapért felelős személy elérhetősége: kwizda@kwizda.hu

Sürgősségi telefon: **Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ)**

1096 Budapest, Nagyvárad tér 2.

Tel: **06 1 476 6464**; Éjjel-nappal elérhető, ingyenesen hívható: **06 80 20 11 99**

2. A veszélyek azonosítása

A gyártó és a vonatkozó uniós szabályozás (67/548/EGK és 1999/45/EK irányelvek), valamint a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai szerint a készítmény veszélyes.

Mérgező

Környezeti veszély

EK-veszélyjel: T **Mérgező**
 N **Környezeti veszély**

A készítmény veszélyeire/kockázataira utaló R-mondatok:

R 22 Lenyelve ártalmas
R 23 Belélegezve mérgező (toxikus)
R 37 Izgatja a légutakat
R 41 Súlyos szemkárosodást okozhat
R 43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)
R 50/53 Nagyon mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat

Fizikai-kémiai veszély: A készítmény nem tűzveszélyes, nem robbanásveszélyes.

Egészségkárosító veszély: A készítmény belélegezve mérgező, lenyelve ártalmas. Belélegezve irritálja a légutakat. Szembe jutva súlyos szemkárosodást okozhat. A készítmény a vizsgálatok alapján szenzibilizáló hatású. Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat.

Környezetkárosító veszély: A készítmény nagyon mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat. Akadályozzuk meg a készítmény felszíni vizekbe, talajvízbe és közcsatornába kerülését.

3. Összetétel/tájékoztató az alkotórészekről

Kémiai leírás: guazatin acetát alapú folyékony csávázószer

Veszélyes komponens	Koncentráció	Veszélyjel, R-mondat
Guazatin acetát CAS-szám: 115044-19-4 EU-szám: –	31,9%	 T+, Xi, N R 21/22-26-37/38-41-50/53 * (gyártó)

Etilén-glikol CAS-szám: 107-21-1 EU-szám: 203-473-3	<25%	 Xn	R 22
---	------	--	------

* Nem osztályozott anyag lásd: a 67/548/EGK irányelv I. számú melléklete, ill. a 3/2006. (I. 26.) EüM rendelet

A készítmény egyéb komponensei nem tekinthetők a hatályos jogszabályok szerint veszélyes anyagnak, vagy koncentrációjuk a készítményben nem éri el azt a mértéket, amely fölött jelenlétét a veszélyesség szerinti besorolásnál fel kell tüntetni, illetve figyelembe kell venni.

A veszélyjelek és R-mondatok a tiszta komponensekre vonatkoznak, a készítmény veszélyesség szerinti besorolását a 2. és a 15. pont adja meg. Az R-mondatok teljes szövegét lásd a 16. pontban.

4. Elsősegélynyújtási intézkedések

Általános tudnivalók: A sérültet azonnal távolítsuk el a veszély forrásától. Az elszennyeződött ruházatot és lábbelit azonnal le kell venni, és az újbóli használat előtt ki kell mosni, meg kell tisztítani. Öntudatlan vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni, vagy annál hányást kiváltani nem szabad!

Amennyiben mérgezési tünetek jelentkeznek, vagy mérgezés gyanúja merül fel, azonnal hagyjuk abba a munkavégzést és hívunk orvost. Mutassuk meg az orvosnak a termék címkéjét, ill. biztonsági adatlapját.

Bőrrejutás esetén: A szennyezett, átitatódott ruházat és lábbeli levétele után a bőrt bő szappanos vízzel azonnal alaposan le kell mosni. Bőrtünetek (bőrpír, irritáció, allergiás reakció) jelentkezése esetén forduljunk orvoshoz.

Szembejutás esetén: Legalább 15 percig tartó szemöblítést kell végezni folyóvízzel a szemhéjak széthúzása és a szemgolyó állandó mozgatása közben. A kontaktlencséket távolítsuk el. Az öblítés után helyezzük steril gézt a szemre. Tartós irritáció esetén forduljunk szakorvoshoz!

Lenyelés esetén: Azonnal hívunk orvost és mutassuk meg a termék címkéjét, illetve a biztonsági adatlapot.

Belégzés esetén: A sérültet vigyük friss levegőre és helyezzük nyugalomba. Azonnal hívunk orvost.

Információ az orvos részére: Mérgezési tünetek csak több órával a baleset után jelentkezhetnek, ezért a sérültet legalább 48 óráig megfigyelés alatt kell tartani. Speciális antidótum nem ismert. Tüneti kezelés alkalmazandó.

5. Tűzvédelmi intézkedések

Megfelelő oltóanyag: szén-dioxid, oltóhab, oltópor, vízpermet; a megfelelő oltóanyagot a környezetben égó anyagok alapján kell megválasztani.

Egyéb okokból nem megengedett oltóanyag: vízszugár; a készítmény veszélyt jelent a környezetre – ne hígítsuk.

Veszélyes égéstermék: mérgező gázok, szén-oxidok, nitrogén-oxidok

Speciális tűzoltási előírás: Határoljuk el a tűz területét és távolítsuk el a védőöltözettel nem rendelkező személyeket. Kerüljük el a felszabaduló gázok/gőzök belélegzését. A tűz során keletkezett hulladékot és a szennyezett oltóanyagot gyűjtsük össze és az előírások szerint ártalmatlanítsuk. A szennyezett oltóanyagot ne engedjük a közcsonnába, illetve a környezetbe.

A tűz esetén használatos védőeszközök: Teljes védőöltözet (vegyszeranyagoknak ellenálló védőruházat) és a környezet levegőjétől független légzőkészülék.

6. Intézkedések véletlenszerű kibocsátás esetén

Személyekre vonatkozó óvintézkedések: Kerüljük el a készítmény szembejutását, bőrrel való érintkezését és gőzeinek belélegzését. Személyi védőfelszerelés viselése szükséges (lásd 8. pont). A baleset helyszínén csak a szükséges teendőket jól ismerő, kiképzett személyek tartózkodhatnak. A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani. Gondoskodjunk a megfelelő szellőzésről.

Kiömlés esetén: Használjunk védőfelszerelést a kiömlött termék összegyűjtésekor. A kiömlött készítményt inert, folyadékfelszívó anyaggal (pl. homok, vermikulit, föld) kell befedni és felitatni. Az összegyűjtött hulladékot a szakszerű eltávolításig/ártalmatlanításig megfelelő, címkével ellátott zárható veszélyes hulladékgyűjtő tartályban kell tárolni. A szennyezett területet ezután sok vízzel le kell öblíteni. Ügyeljünk a csúszásveszélyre!

Környezetvédelem: A készítményt, illetve a szennyezett abszorbenst a közsatornába, élővizetekbe, talajba engedni nem szabad. Ha a készítmény élővizetekbe, talajba jut, értesítsük az illetékes hatóságokat. A környezetbe jutott anyagot, illetve a képződött hulladékot a hatályos környezetvédelmi előírásoknak megfelelően kell kezelni.

7. Kezelés és tárolás

Kezelés: Körültekintően végzett munkával kerüljük el a készítmény bőrre kerülését, szembejutását és gőzeinek belélegzését. A készítmény nem rendeltetésszerű felhasználása súlyos egészségkárosodást okozhat. Gondoskodjunk a megfelelő szellőzésről. Kerüljük el az aeroszol képződést. A készítménnyel történő munkavégzéskor viseljünk személyi védőfelszerelést. Munkavégzés alatt étkezni és dohányozni tilos. A munkavégzés szüneteiben, illetve a munka befejezése után alapos kézmosás, illetve mosakodás szükséges. Az elszennyeződött ruházatot azonnal le kell cserélni és az újbóli használat előtt meg kell tisztítani. A csávázott vetőmagot tilos élelmiszerként illetve állati takarmányként felhasználni. A készítményt és a készítmény hulladékát tilos a csatornába engedni.

Tárolás: A terméket eredeti, bontatlan csomagolásban, jól szellőző, hűvös, fagymentes helyen tároljuk. Megfelelő jelöléssel ellátott edényben tárolható. Gyermekek és háziállatok számára hozzáférhetetlen helyen, élelmiszerektől, italoktól és takarmányoktól elkülönítve kell tárolni. A tárolóedényzetet a használat után szorosan zárjuk le.

8. Az expozíció korlátozása és ellenőrzése/személyi védőfelszerelések

Körültekintően végzett munkával meg kell előzni a termék bőrre kerülését, szembejutását és gőzeinek belélegzését.

Műszaki intézkedések:

- A vegyi anyagoknál szokásos védőintézkedéseket be kell tartani.
- Tartsunk rendet és alapos tisztaságot a munkavégzés területén
- Gondoskodjunk a megfelelő szellőzésről.
- Védőfelszerelések, mosakodási lehetőség biztosítása.

Higiéniai intézkedések:

- Munka közben enni, inni és dohányozni nem szabad!
- Az elszennyeződött ruházatot azonnal cseréljük le.
- A munka szüneteiben, illetve a munka befejezése után alapos kézmosás, illetve mosakodás szükséges.
- A munkaruhát különítsük el és kezeljük külön a hétköznapi ruházattól.

Személyi védőfelszerelések:

Légzésvédelem: Gondoskodjunk a megfelelő légzésvédelemről (megfelelő szűrőbetéttel ellátott védőálarc).

Kézvédelem: Kémiai anyagoknak ellenálló védőkesztyű (pl. nitrilgumi, neoprén) viselése szükséges.

Szemvédelem: Jól záródó védőszemüveg szükséges.

Bőrvédelem: Kémiai anyagoknak ellenálló védőruha (Hypalon, Tyvek, Saranex, PVC, stb.) és védőlábbeli viselése szükséges nagy mennyiségű készítménnyel történő munkavégzés esetén. Használat után a teljes védőruházatot le kell mosni.

Foglalkozási expozíciós határérték (a munkahelyi levegőben megengedett határérték):

etilén-glikol: ÁK: **52 mg/m³**; CK: **104 mg/m³** – 25/2000. (IX.30.) EüM–SZCSM rendelet

ÁK: Megengedett átlagos koncentráció: az anyagnak a munkahely levegőjében egy műszakra megengedett átlagkoncentrációja, amely a dolgozó egészségére nem fejt ki káros hatást.

CK: Megengedett csúcskoncentráció, rövid ideig megengedhető legnagyobb levegőszennyezettség egy műszakon belül.

9. Fizikai és kémiai tulajdonságok

Halmazállapot:	folyékony
Szín:	piros
Szag:	enyhén ecetsavas
pH (1%-os vizes oldat):	kb. 6
Lobbanáspont:	>100°C
Öngyulladás:	450°C
Robbanási tulajdonság:	nem robbanékony
Sűrűség (20°C):	kb. 1,09 g/cm ³

Oldhatóság vízben: teljes mértékben oldódik
 Kinematikai viszkozitás: nincs adat

10. Stabilitás és reakciókészség

Átlagos munkakörülmények (normál hőmérséklet-, és nyomásviszonyok) között a készítmény stabil.

Elkerülendő körülmények: nem ismert

Elkerülendő anyagok: erős lúgok és oxidáló anyagok

Veszélyes bomlástermékek: normál tárolási és felhasználási körülmények esetén nincsenek. Égés során mérgező gázok, szén-oxidok és nitrogén-oxidok keletkeznek

Veszélyes reakció: nem ismert

11. Toxikológiai információk

A termék toxikológiai megítélése a termékre vonatkozó toxikológiai adatok, besorolása a 1999/45/EK irányelv, valamint a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet alapján történt.

Akut toxicitás:

LC₅₀ (inhalációs/4 óra, patkány): 0,85 mg/l

LD₅₀ (dermális, patkány): >2000 mg/kg

LD₅₀ (orális, patkány): 1200 mg/kg

A készítménnyel történt vizsgálatok alapján:

Bőrirritáció: enyhén irritálja a bőrt; nem jelölésköteles

Szemirritáció: erősen irritáló, súlyos szemkárosodást okoz

Szenzibilizáció (tengerimalac): bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat

12. Ökológiai információk

Körültekintő munkavégzéssel el kell kerülni a készítmény és a belőle származó hulladék környezetbe (élővizek, talaj) jutását.

A készítmény nagyon mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat.

Ökotoxikológiai információ:

LC₅₀ (szivárványos pisztráng – *Oncorhynchus mykiss* /96 óra): 11,96 mg/l

EC₅₀ (vízi bolha - *Daphnia magna* /48 óra): 0,038 mg/l

EbC₅₀ (alga – *Selenastrum capricornutum* /72 óra): 0,053 mg/l

ErC₅₀ (alga – *Selenastrum capricornutum* /72 óra): 0,155 mg/l

NOEC (alga – *Selenastrum capricornutum* /72 óra): 0,012 mg/l

A készítmény vízveszélyességi besorolása: WGK 3 (gyártói besorolás) – a vízminőséget erősen veszélyeztető anyag.

Akadályozzuk meg a készítmény felszíni vizekbe, talajvízbe és közcatornába kerülését. Ne használjuk a készítményt felszíni vizek közelében.

13. Ártalmatlanítási útmutató

A készítmény maradékainak és hulladékainak kezelésére a 98/2001. (VI.15.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók. A készítmény hulladékának besorolása a 16/2001. (VII.18.) KöM. rendelet alapján történt.

EWC kód: 02 01 08 Veszélyes anyagokat tartalmazó mezőgazdasági vegyi hulladékok

A készítményt közcatornába, élővizekbe, talajba engedni tilos. A készítmény ártalmatlanítása a helyi előírásoknak megfelelően történjen. Égetni csak megfelelő engedéllyel rendelkező égetőműben lehet.

A csomagolóanyag vízzel történő kiöblítés után göngyölegként kezelendő. Az üres tárolóedények begyűjtését erre szakosodott cég végezze. Tilos a csomagolóanyagot háztartási hulladékkal együtt ártalmatlanítani.

14. Szállítási információk

A készítmény a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint (ADR/RID) veszélyes áru.

- **Közúti/vasúti szállítás – ADR/RID:**

UN-szám: 2902

Az áru helyes szállítási megnevezése: Folyékony, mérgező peszticid m.n.n (guazatin-acetát)

ADR osztály: 6.1

Osztályozási kód: T6

Veszélyt jelölő szám: 60

Bárcák: 6.1

Csomagolási csoport: II

Korlátozott mennyiség: LQ17

15. Szabályozási információk

A biztonsági adatlap, a termék osztályozása és besorolása megfelel a 44/2000. (XII.27.) EüM számú rendelet és módosításainak, valamint a 67/548/EGK az 1999/45/EK számú irányelvekben és az 1907/2006/EK rendeletben foglaltaknak.

EK-veszélyjel: T Mérgező
N Környezeti veszély

A készítmény veszélyeire/kockázataira utaló R-mondatok:

R 22 Lenyelve ártalmas

R 23 Belélegezve mérgező (toxikus)

R 37 Izgatja a légutakat

R 41 Súlyos szemkárosodást okozhat

R 43 Bőrrel érintkezve túlérzékenységet okozhat (szenzibilizáló hatású lehet)

R 50/53 Nagyon mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat

A készítmény biztonságos használatára utaló S-mondatok:

S 1/2 Elzárva és gyermekek számára hozzáférhetetlen helyen tartandó

S 13 Élelmiszertől, italtól és takarmánytól távol tartandó

S 23 A keletkező gózt/permetet nem szabad belélegezni

S 26 Ha szembe jut, bő vízzel azonnal ki kell mosni és orvoshoz kell fordulni

S 29/35 Csatornába engedni nem szabad. Az anyagot és edényzetét megfelelő módon ártalmatlanítani kell

S 36/37/39 Megfelelő védőruházatot, védőkesztyűt és szem-/arcvédőt kell viselni

S 45 Baleset vagy rosszullet esetén orvoshoz kell fordulni. Ha lehetséges, a címkét meg kell mutatni

S 57 A környezetszennyezés elkerülésére megfelelő edényzetet kell használni

S 63 Belégzés miatt bekövetkező baleset esetén a sérültet friss levegőre kell vinni és biztosítani számára a nyugalmat

Egyéb, a címkén feltüntetendő mondatok:

Az emberi egészség és a környezet védelme érdekében kövesse a használati utasításban leírtakat.

A növényvédő szerrel vagy annak csomagolóeszközével ne szennyezze a vizeket. A permetezéshez használt berendezést vagy annak részeit ne tisztítsa a felszíni vizek közelében! Kerülje a gazdaságban vagy az utakon levő vízvezetőkön keresztül való szennyeződést.

A készítménnyel történő munkavégzés alatt védőfelszerelés (védőkesztyű, védőszemüveg, védőálarc) viselése feltétlenül szükséges.

A készítménnyel csávázott vetőmagot tilos emberi táplálékként vagy állati takarmányként felhasználni.

16. Egyéb információk

A biztonsági adatlap nem arra szolgál, hogy a termék bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt. A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások ismereteink és

tájékoztatásunk legjaván alapszanak és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak ismerjük, és arra szolgálunk, hogy a termék biztonságos felhasználását segítse.

A terméket tárolni, kezelni és felhasználni kizárólag a használati utasításban leírtaknak megfelelően lehet. Minden egyéb célú felhasználásból eredő kockázatért a felhasználó felel.

A felhasználó felelőssége, hogy megtegyen minden szükséges óvintézkedést a készítmény használatakor. Az alább felsorolt jogszabályok segítenek eligazodni a veszélyes anyagok és készítmények felhasználásából eredő, a felhasználóra háruló kötelezettségek betartásában. A listát nem lehet teljesnek tekinteni. Ez azonban nem menti fel a felhasználót, a készítmény használatára és tárolására vonatkozó egyéb jogszabályok ismerete alól.

A biztonsági adatlap 3. pontjában szereplő R-mondatok:

- R 21/22 Bőrrel érintkezve és lenyelve ártalmas
R 22 Lenyelve ártalmas
R 26 Belélegezve nagyon mérgező (toxikus)
R 37/38 Bőrizgató hatású, izgatja a légutakat
R 41 Súlyos szemkárosodást okozhat
R 50/53 Nagyon mérgező a vízi szervezetekre, a vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat

Jelen biztonsági adatlap a gyártó által 2008. november 6-án kiadott német nyelvű biztonsági adatlap alapján készült.

Vonatkozó magyar törvények és rendeletek:

- Munkavédelem: a 2007. évi LXXXII. törvénnyel, a 2004. évi XI. törvénnyel és az 1997. évi CII. törvénnyel módosított 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről.
- Kémiai biztonság: a 2004. évi XXVI. törvénnyel módosított 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról;
a 38/2008 (X.3.) EüM rendelet, az 52/2007. (XI.30.) EüM, a 26/2007. (VI.7.) EüM, a 33/2004. (IV.26.) EszCsM, a 30/2003. (V.21.) EüM rendeletek a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet módosításáról;
az 58/2007. (XII.22.) EüM–SZMM együttes rendelete a munkahelyek kémiai biztonságáról szóló 25/2000. (IX.30.) EüM–SZCSM együttes rendelet módosításáról.
- Hulladék: a 2004. évi XXIX. törvénnyel módosított 2000. évi XLIII. törvény a hulladékgazdálkodásról; 98/2001.(VI.15.) Kormányrendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről, és a 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet a hulladékok jegyzékéről;
a 195/2002. (IX.6.) Kormányrendelettel módosított 94/2002. (V.5.) Kormányrendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályairól.
- Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; a 9/2008. (II.22.) ÖTM rendelet.
- Egyéb: a 89/2004. (V.15.) FVM rendelet a növényvédő szerek forgalomba hozatalának és felhasználásának engedélyezéséről, valamint a növényvédő szerek csomagolásáról, jelöléséről, tárolásáról és szállításáról

Készült: 2009. március 27.